

09.09.2013

Kj/7

§ 889

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite
mainosrahoitteisesta kaupunkipyöräjärjestelmästä**

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 2.4.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Hennariikka Andersson ja 67 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyisi pikaisiin toimiin kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta hyväksyi 2009 kaupunkipyöräjärjestelmän hankesuunnitelman ja päätti tammikuussa 2012 kaupunkipyöräjärjestelmän ja -palvelun hankinnasta JCDecaux Finland Oy:ltä.

Tarjouksen mukainen kaupunkipyöräjärjestelmä käsittää vähintään 34 pyörätelinettä ja 500 polkupyörää. Palvelun tuottaja vastaa kaupunkipyöräjärjestelmän huolto- ja kunnossapidosta sekä maksaa kaupungille sopimuskorvauksen vuosittain ja osuuden asiakkaiden

09.09.2013

Kj/7

rekisteröitymismaksuista. Kaupunki luovuttaa pyörätelineiden yhteydestä ja/tai muualta kaupunkitilasta JCDecauxin käyttöön 45 - 125 mainospaikkaa.

Liikennelaitos -liikelaitos on yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa suunnitellut kaupunkipyöräjärjestelmän pyöräasemien verkoston ja sen 52 ensimmäisen pyöräaseman sijoittelun. Kaupunkipyöräasema sisältää pyörien käyttöön tarvittavan rekisteröitymisterminaalin, joka on sijoitettu omaan pylväaseensä. Lisäksi pyöräasemaan kuuluvat maahan sijoitetut pyörätelineet.

Kaupunkipyöräjärjestelmän kadunkalusteet edellyttävät mallihyväksynnän ja katutilaa hallinnoivan tahon sijoittamisluvan. Kaupunkipyöräasemien rakentaminen edellyttää myös tarvittavien rakennus- ja toimenpidelupien myöntämistä.

Hankesuunnitelmassa kaupunkipyöräjärjestelmän rahoitus perustuu ulkomainoslaitteista saataviin tuloihin. Järjestelmää ei ole voitu toistaiseksi toteuttaa, sillä kaupunki ei ole vielä pystynyt osoittamaan riittävää määrää ulkomainoslaitteille soveltuvia sijoituspaikkoja. Sijoituspaikkojen selvittäminen on parhaillaan vireillä.

Mallihyväksynnän hakeminen rakennusvalvonnasta on myös vireillä. Yleisten töiden lautakunta on 18.6.2013 päättänyt pyöräasema- ja mainoslaitteipaikkojen luovuttamisesta liikennelaitos -liikelaitokselle hanketta varten.

Tavoitteena on, että sopimus kaupunkipyöräjärjestelmän ja -palvelun tuottajan kanssa saataisiin aikaan sekä toiminta käyntiin kesällä 2014.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 2.4.2013

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.09.2013

Kj/7

Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.04.2013 § 139

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta suhtautuu omalta osaltaan myönteisesti kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa valtuustoaloitteessa esitettyä mainosrahoitteen kaupunkipyöräjärjestelmän saamista Helsinkiin. Mainoslaitteiden sijoittamisessa olisi kuitenkin otettava huomioon rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa yhteistyössä valmistellut ohjeet "Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä", Katutilaan sijoitettavat ulkomainoslaitteet, sijoitusehdot" (16.6.2011) ja "Ulkomainoslaitteet, sijoittamisperiaatteet" (22.5.2007).

Kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä rakennusviraston ja liikennelaitoksen kanssa suunnitellut toiminnallisesti laadukkaan kaupunkipyöräasemien verkoston Helsingin keskusta-alueelle. Kaupunkipyörät ovat toimiva lisäys kaupungin liikennejärjestelmään ja ne parantavat merkittävästi kaupunkilaisten liikkuvuutta järjestelmän toiminta-alueella. Kaupunkipyöräjärjestelmä toimii sekä itsenäisenä liikkumismuotona että muita kulkumuotoja täydentävänä palveluna osana matkaketjua. Hyvin toimivassa pyöräasemaverkostossa asemat muodostavat kattavan verkon ja asemien sijoittelussa on huomioitu saumattomat yhteydet joukkoliikennepysäkkeihin ja pysäköintilaitoksiin. Tämä verkosto suunniteltiin toteutettavaksi ilman erillisiä mainoslaitteita.

Kaupunkisuunnitteluviraston vastuulla erityisesti on huolehtia kaupunkipyöräjärjestelmän liikenteeseen ja kaupunkitilaan liittyvistä seikoista. Pyöräasemien sijoittelussa on huomioitava liikenneturvallisuus, muut katutilan käyttäjät ja toiminnot sekä kaupunkikuva. Nyt on käynnissä uudelleen tarkastelu sen pohjalta, että pyöräasemiin liitettäisiin ulkomainoslaitteet. Mainosrahoitteen kaupunkipyöräjärjestelmän ulkomainoslaitteet on suunniteltu liitettäväksi pyöräasemiin olennaisesti liittyviin rekisteröitymispäätteisiin. Osa asemista sijaitsee mainoksettomiksi alueiksi luokitelluilla alueilla.

Kaikkiin suunniteltuihin pyöräasemiin mainoslaitetta ei ole kaupunkikuvallisista syistä mahdollista liittää. Asemien sijoittamisessa on kuitenkin tehtävä toiminnallisesti järkevin ratkaisu ja asemia on sijoitettava myös ilman mainoksia. Hyvän ja laadukkaan kaupunkipyöräjärjestelmän suunnittelun lähtökohtana tulee olla liikennejärjestelmä, ei mainosjärjestelmä. Kaupunkisuunnitteluvirasto

09.09.2013

Kj/7

pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan toimivan, turvallisen ja kaupunkikuvallisesti hyväksyttävän kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseksi.

Käsittely

23.04.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: Poistetaan kappaleesta (5) lause "Korvaavia mainospaikkoja voidaan sijoittaa esimerkiksi muihin asemiin lisämainospaikkana."

Kannattajat: Osmo Soininvaara

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä vastaehdotuksen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 18.04.2013 § 70

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

HKL on hankkimassa mainosrahoitteista kaupunkipyöräjärjestelmää. Tarkoitus on, että se otetaan käyttöön kesällä 2014.

HKL on valmistellut uuden, nykyaikaisen kaupunkipyöräjärjestelmän hankintaa siitä saakka, kun Helsingin edellinen kaupunkipyöräjärjestelmä poistettiin käytöstä vuonna 2007. HKL on laatinut kaupunkipyöräjärjestelmän hankinnasta hankesuunnitelman vuonna 2008.

Hankesuunnitelmassa nähtiin, että kaupunkipyöräjärjestelmällä olisi saavutettavissa selviä liikenteellisiä hyötyjä, jos pyöräjärjestelmä pystyttäisiin toteuttamaan samalla luotettavuus- ja laatu tasolla kuin

mitä se oli eräissä muissa Euroopan kaupungeissa. Luotettava ja laadukas kaupunkipyöräjärjestelmä vaatii käyttäjän rekisteröitymisen ja tunnistamisen sekä älykkään pyörien asemajärjestelmän.

Kun hankesuunnitelma laadittiin, olivat tarjolla olevat pyöräjärjestelmät ulkomainosyhtiöiden tarjoamia järjestelmiä. Myös Euroopassa verrokkina toimineet järjestelmät oli toteutettu mainosrahoitteisena. Niinpä oli luontevaa, että hankinnan lähtökohdaksi Helsingissä otettiin mainosrahoitteisen kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttaminen.

HKL päätti käydyn tarjouskilpailun perusteella käynnistää alkuvuodesta 2012 hankintaneuvottelut edullisimman tarjouksen tehneet JCDecaux Finland Oy:n (JCDecaux) kanssa kuitenkin mainosrahoitteisen kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamisesta Helsinkiin.

Hyväksytyksi tulleessa tarjouksessa JCDecaux lähti siitä, että saa tarjouspyynnössä ja tarjouksessaan edellytettyllä tavalla riittävän määrän mainospaikkoja niin, että JCDecaux voi toteuttaa esittämänsä konseptin mukaisen kaupunkipyöräratkaisun.

HKL:n näkemys on, että kaupunkipyöräjärjestelmä on osa joukkoliikennejärjestelmää ja sellaisena kaupunkipyöräjärjestelmän rahoittaminen mainoksilla vertautuu suoraan pysäkkikatosten rahoittamiseen mainoksilla. Edellä olevan mukaisesti kaupunkipyöräterminaalien/-pysäkkien sijoittelussa ja hyväksymisessä tulee noudattaa samoja käytäntöjä kuin joukkoliikenteen pysäkkien ja pysäkkikatosten suunnittelussa ja sijoittelussa.

HKL on käynyt yhdessä muiden Helsingin hallintokuntien, lähinnä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa neuvotteluja siitä, miten JCDecauxin kaupunkipyöräterminaalien/-pysäkkien paikat tulisi sijoittaa ja minkälaiset kaupunkipyöräterminaali/-katosratkaisu on niille mahdollinen.

HKL on myös yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa laatinut kaupunkipyöräasemille liikenteellisen suunnitelman niiden sijoittamisesta katutilaan. Suunnitelma on laadittu siten, että kaupunkipyöräjärjestelmän toiminnallisuus on paras mahdollinen ja että se toimii osana joukkoliikennejärjestelmää.

JCDecaux on käydyn neuvotteluprosessin kuluessa kehittänyt kaupunkipyöräasemasta mallin, jossa mainoslaite on osa kaupunkipyöräjärjestelmään olennaisena osana kuuluvaa rekisteröitymispäätettä. JCDecaux on myös suunnitellut pyöräaseman Helsingin rakennusviraston kadunkalusteohjeen mukaisesti ja suunniteltu ratkaisu on esitelty myös kaupunkikuvaneuvottelukunnalle.

09.09.2013

Kj/7

HKL näkee, että Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmä on toteutettavissa edellä olevan mukaisesti hyvänä ja laadukkaana järjestelmänä ja mainosrahoitteisesti. HKL:n ja JCDecauxin välisten kaupunkipyöräjärjestelmää koskevien neuvottelujen saattaminen päätökseen edellyttää kuitenkin vielä kaikilta hallintokunnilta täsmentyvää yhteistä näkemystä siitä, että kaupunkipyöräasemiin liittyvät mainokset ovat olennainen osa kaupunkipyöräjärjestelmän pyöräasemaa/-terminaalia.

HKL toteaa edellä olevan mukaisesti, että pyöräasemien sijoittelussa tulee lähteä toimivan kaupunkipyöräjärjestelmän tarpeista HKL:n kaupunkisuunnitteluviraston kanssa laatiman liikenteen suunnitelman mukaisesti.

Käsittely

18.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutetun esityksen mukaan: Esitykseen lisättiin lause: HKL on hankkimassa mainosrahoitteista kaupunkipyöräjärjestelmää. Tarkoitus on, että se otetaan käyttöön kesällä 2014.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 16.04.2013 § 166

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta suhtautuu myönteisesti mainosrahoitteisen kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseen.

HKL:n pitkään vireillä ollut mainosrahoitteinen kaupunkipyörähanke on nyt etenemässä. Kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä muiden virastojen kanssa määritellyt kaupunkipyörähankkeen ensimmäisen vaiheen pyöräasemaverkoston.

09.09.2013

Kj/7

Pyöräasemien jatkosuunnittelussa on huolehdittava, että niiden sijaintien on oltava liikenteellisesti mahdollisimman haitattomia ja sijainnin määrittämisessä on huomioitava muut kadun käyttäjät. Lisäksi tulee välttää tai minimoida kaupunkiomaisuudelle kuten puustolle aiheutuva haitta sekä huomioida maanalaiset rakenteet.

Rakennusvalvontaviranomainen tekee pyöräasemasta mallihyväksyntäpäätöksen, minkä jälkeen rakennusvirasto luovuttaa asemien paikat HKL:lle, joka tekee asemien toteuttamisesta ja palvelun ylläpidosta sopimuksen JCDecaux Finland Oy:n kanssa.

Tarvittaessa rakennusvirasto luovuttaa HKL:lle myös erillisiä, vielä vapaina olevia mainoslaittepaikkoja. Pyöräasemien ja mainoslaitteiden paikat luovutetaan korvauksetta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jussi Puutio, va. alueidenkäyttöpäällikkö, puhelin: 310 38656
jussi.puutio(a)hel.fi